

RIKSARKIVAREN

Forsvarsbygg
Postboks 405 Sentrum
0103 Oslo

Deres ref
2013/823

Vår ref.
2016/4885 HANKNU

Dato
19.4.2016

Vedtak om bevaring - Forsvarsbyggs tegningsarkiv

Vi viser til brev av 20. mars 2016, hvor Forsvarsbygg har oversendt oppdatert bevarings- og kassasjonsplan for sitt tegningsarkiv. I tillegg ønsker Forsvarsbygg å søke om å få avlevere tegninger på papir til Riksarkivet.

Tegningsarkivet til Forsvarsbygg inneholder om lag 320 000 tegninger, herunder tegninger tilhørende nasjonale festningsverk (NFV) og Landsverneplanen til Forsvaret (LVP). I tillegg inneholder arkivet blant annet arkitekttegninger. Forsvarsbygg er i en prosess med å digitalisere alle sine tegninger.

Med hjemmel i lov av 4. desember 1992 nr. 126 (arkivloven) § 9 bokstav c, vedtar Riksarkivaren at tegningsarkivet til Forsvarsbygg skal bevares. En digital versjon av alle tegninger skal avleveres til Riksarkivet. I tillegg skal papirversjonene av tegninger knyttet til NFV og LVP avleveres Riksarkivet. Nærmere detaljer rundt avleveringstidspunkt og tekniske forhold vil måtte avklares senere.

Det er for tiden avleveringsstopp for papirmateriale til Riksarkivet. Når det gjelder papirmaterialet som skal avleveres ber vi Forsvarsbygg sende egen søknad om dette, hvor materialet beskrives (type, mengde, alder, forfatning), ønsket avleveringstidspunkt og ev. andre relevante opplysninger. Spørsmål om avlevering av papirmateriale kan rettes til Seksjon for avlevering og arkivbeskrivelse, Riksarkivet.

Med hilsen

Vilde Ronge
fungerende avdelingsdirektør

Hans Knut Trælhaug
arkivar

Vår saksbehandler
Bente Ottinsen-Åsen 91 17 99 90

Vår dato
20.03.2016

Vår referanse
2013/823-6/052

Tidligere dato

Tidligere referanse

Til
Riksarkivet
v/ Hans Knut Trælhaug og Ketil Zahl
Postboks 4013 Ullevål stadion
0806 OSLO

Digitalisering av eiendoms- og tegningsarkiv - Oversendelse av oppdatert bevaring- og kassasjonsplan

Viser til møte mellom Riksarkivet og Forsvarsbygg avholdt fredag 18/3-2016. Vedlagt ligger revidert bevarings og kassasjonsplan for godkjenning av Riksarkivet.

Vi er klar over at Riksarkivet har inntaksstopp på avlevering av dokumenter. Vi ønsker å fremme et forslag på en særavtale for avlevering av tegninger som angår Nasjonale Festningsverk. Dette materialet er å betrakte som en nasjonalskatt som i dag ikke blir oppbevart på tilfredsstillende vis. Vi har funnet tegninger som er laget helt tilbake til 1700-tallet og anser dette som uerstattelig. Vi antar at vi kan være klare for avlevering av dette tidlig i 2017.

Vi fremmer også et forslag om at alle tegninger og kart som er utarbeidet etter 1950 (unntatt det som angår LVP for Forsvaret og Nasjonale Festningsverk) makuleres etter skanning og at RA mottar kun digitalt format av dette. Det er store mengder tegninger i denne kategorien, som er laget på dårlig papir og plast, og vi anser dette for ikke å være arkiverdige. Vi foreslår at avleveringer omfatter alt digitalt materiell, laget frem til 1990.

For at vi skal få gjort jobben med registrering og skanning av tegninger mest rasjonelt, ønsker vi tilbakemelding av dere på følgende punkter, i tillegg til de ovenfor nevnte:

- Hvilke metadata er viktig for dere ved overlevering av skannede, digitale filer?
- Kan dere ta imot tegninger/kart gardert «Begrenset»?
- Hvordan skal vi levere digitale filer?
- Hvordan skal vi pakke, merke og levere originaler?

Vi snakket om en «workshop» hos dere i Mai, og vi avtaler en dato på dette pr. mail.

Bente Ottinsen-Åsen

Forsvarsbygg utleie eiendomsforvaltning
eiendomsinformasjon

Postadresse Postboks 405 Sentrum 0103 Oslo	Fakturaadresse Fakturasenteret Postboks 4394 2308 Hamar	Telefon 815 70 400 Telefaks 23 09 78 03	E-postadresse post@forsvarsbygg.no Internett www.forsvarsbygg.no	Org. nr. 975 950 662 Bankkonto 4714 10 00280
--	---	--	---	---

Dette dokumentet er elektronisk godkjent og derfor ikke signert.

Vedlegg:

1 Bevaring- og kassasjonsplan for analoge tegninger i Forsvarsbygg

BEVARINGS- OG KASSASJONSPLAN

Analoge tegninger

VERSJON 1.0 25.02.2016

INNHOOLD

INNLEDNING	4
OMTALE AV ORGANET	4
OMTALE AV MATERIALET	5
AVLEVERING OG KASSASJON	5
FORSLAG TIL BEVARINGS- OG KASSASJONSVETAK	6

Versjonshistorikk

Versjon	Dato	Kommentarer/endringer	Endret av	Godkjent av
0.1	18.03.2013	Initielt utkast	Lene Holm	
0.5	19.03.2013	Innarbeidet beskrivelser i alle kapitler	Lene Holm	
0.6	23.04.2013	Innarbeidet endringer etter avklaringsmoter med fagmiljø.	Lene Holm	
1.0	25.02.2016	Til høring hos Riksarkivet	Bente Ottinsen-Åsen/Nina Beck	
1.1	20.03.2016	Til godkjenning i Riksarkivet	Bente Ottinsen-Åsen	

Referansedokumentasjon

Referanse	Versjon	Referanser til dokumenter
Under utarbeidelse		Rutine for digitalisering av tegninger
		Prosjektplan_ skanning analogt tegningsarkiv

Begreper

Referanse	Versjon
Avlevering	Arkivverdig materiale som ikke er i bruk avleveres til Riksarkivet. Avleveringen avtales ved en omforent Plan for avlevering.
Etablisement	Betegnelse for eiendom.
Inventar	Betegnelse for bygg på eiendom.
Kassasjon	Makulering av ikke arkivverdig materiale iht kassasjonsvedtak.
Kassasjonsvedtak	Riksarkivets vedtak om at Forsvarsbygg kan kassere ikke arkivverdig materiale. Underlaget for vedtaket beskrives av Forsvarsbygg og legges frem for Riksarkivet for beslutning.
EBA	Eiendom, Bygg og Anlegg
ProArc	Digitalt tegnings- og F/DV-arkiv
Aktiv EBA	Eiendom, Bygg og Anlegg som er i operativ drift
Historisk EBA	Eiendom, Bygg og Anlegg som er avhendet (solgt, revet osv.)
Markedsområder (MO)	Forsvarsbygg Utleie er delt opp i seks markedsområder som ivaretar den lokale driften og vedlikeholdet av bygningsmassen: MO Nord, MO Hålogaland, MO Trondelag, MO Vest, MO Viken, MO Østlandet

INNLEDNING

Forsvarsbygg utover på vegne av Forsvarsdepartementet eierfunksjonen av Forsvarets eiendommer, og er en betydelig byggherre, forvalter, utleier, utvikler og selger av eiendommer, bygninger og anlegg.

Forsvarsbygg ser et stort behov for å digitalisere og tilgjengeliggjøre de analoge tegningene våre. Derfor er det besluttet å gjennomføre et prosjekt for å skanne alle analoge tegninger. I hovedmålet med prosjektet er å få digitalisert alle analoge tegninger så de blir tilgjengelig for alle saksbehandlere i Forsvarsbygg. I den forbindelse ønsker vi å redusere det analoge arkivet betraktelig, og avlevere det arkivverdige materialet til Riksarkivet. Ihht forskrift om behandling av offentlige arkiver § 3-1 b og c.

Tegningsmaterialet som digitaliseres, registreres i et regneark (Excel) for import til Pro.Arc. Den dokumentasjonen som skal avleveres til Riksarkivet vil være analoge tegninger iht. bevaringsvedtak, excel-ark med oversikt over materiale og skannede filer av det samme materialet i PDF-A format.

Denne bevarings- og kassasjonsplanen omfatter alle analoge tegninger over eiendommer, bygg og anlegg som Forsvarsbygg drifter og forvalter. Tegningsmaterialet er kontinuerlig opparbeidet fra 1700-tallet og frem til i dag.

OMTALE AV ORGANET

Forsvarsbyggs portefølje omfatter ca 4 mill. m² bygningsmasse fordelt på ca 12 500 bygg og anlegg over hele landet. Dette gjør oss til Norges største eiendomsforvalter. Forsvaret er vår største kunde og leier bygninger, anlegg og etableringer av Forsvarsbygg mot kostnadsdekkende husleie.

Vårt primærfokus ligger på planlegging, forvaltning, utbygging, utleie og salg av eiendommer, bygg og anlegg. Vårt mål er å være en konkurransedyktig bedrift som kan levere tjenester innenfor eiendom, bygg og anlegg med høy kvalitet og til markedsrettede priser.

Ved utgangen av februar 2016 hadde Forsvarsbygg en samlet bemanning på 1 556 årsverk. Forsvarsbygg er landsdekkende, og er organisert i 8 forretningsområder som spiller de ulike funksjonene.

Forsvarsbygg eiendom har ansvar for Forsvarsbyggs strategiske eiendomsportefølje.

Forsvarsbygg utvikling har ansvar for å utvikle nye bygg og anlegg for Forsvaret. Enheten styrer og deltar i hele prosessen fra idé til levering av ferdige bygg og anlegg.

Forsvarsbygg kampflybase står for all innsats rundt etableringen av hovedkampflybase på Ørland og fremskutt base på Evenes i forbindelse med Forsvarets F-35 kjøp.

Forsvarsbygg utleie har forvaltningsansvar for over 3,6 millioner kvadratmeter eiendom, bygg og anlegg – fra strids- og forsvarsanlegg til forlegninger og boliger til Forsvarets ansatte.

Forsvarsbygg nasjonale festningsverk forvalter og foredler Norges historiske festningsverk – 14 i tallet. De leverer også rådgivning til Forsvaret og andre offentlige aktører.

Forsvarsbygg skifte eiendom avhender eiendom som Forsvaret ikke har bruk for. Miljøopprydding og tilrettelegging for ny sivil bruk hører også med til oppgavene.

Forsvarsbygg futura leverer rådgivning innen sikkerhet, miljø, forskning og utvikling, jus, internasjonale operasjoner og beredskap.

Forsvarsbygg fellestjenester leverer administrative støttetjenester til alle avdelingene internt i Forsvarsbygg.

Flere opplysninger om Forsvarsbygg finnes på www.forsvarsbygg.no.

OMTALE AV MATERIALET

Tegningsarkivene til Forsvarsbygg inneholder tegninger over både aktiv og historisk EBA. Det antas at tegningsarkivene inneholder av ca 320.000 tegninger lokalisert i Harstad, Hamar og Trondheim, men at det også kan finnes tegninger i lokale arkiver i markedsområdene. Vi antar at de lokale arkivene stort sett er kopiarkiver og at originalene ligger i de tre store arkivene. Det som i første omgang skal ryddes og skannes nå er de tre store arkivene som nevnt over. En mulig fase to er å skanne det som er i markedsområdene, men vi tror det meste av originaltegningene blir skannet i dette prosjektet.

Tegningsarkivet består av tegninger som henger eller ligger i tegningsskap. Tegningene er av varierende kvalitet og størrelser. Størrelsen på tegningene er fra A4 til A0Lang. Noe av materialet er porøst og «fillete». Når disse skannes legges de i beskyttelsesmapper for å ivareta informasjonen. Hvis noen av disse tegningene er bevaringsverdige, vil vi innhente anbefalinger fra Riksarkivet om hvordan de skal oversendes. Materialet tegningene er utarbeidet på, er veldig forskjellig fra de ulike periodene.

Det er mange typer av tegninger i arkivene:

- Arkitekttegninger; plan, snitt, fasader, detaljer, oppriss, skjema osv.
- Tekniske tegninger som VVS, elektro, teleteknisk; plan, snitt, detaljer, oppriss, skjema osv.
- Utomhus/Kart; Situasjonsplaner, ledningskart, etablisementskart, inventarkart.

Denne planen er ment å gjelde for alle typer tegninger som befinner seg i arkivet.

AVLEVERING OG KASSASJON

Dette dokumentet er en *Bevarings- og kassasjonsplan* hvor Forsvarsbygg beskriver sitt analoge tegningsarkiv samt hva som skal bevares og hva som skal kasseres (makuleres).

Materiale som skal bevares for ettertiden vil bli avlevert til Riksarkivet så snart det er digitalisert av Forsvarsbygg. *Plan for avlevering* utarbeides av Forsvarsbygg og godkjennes av Riksarkivet. Klargjøring av materiale som skal leveres skal gjøres iht. godkjent rutine.

Kassasjon vil bli gjennomført etter skanning og kvalitetssikring. I de tilfeller hvor det ikke oppnås like god kvalitet på skanningen som originaltegningen vil originaltegningen bli tatt vare på og det vil fremgå av registreringer i Excel-arket.

Forsvarsbygg ønsker å avlevere tegningene med følgende informasjon for å ivareta søk og gjenfinning:

Arkivserie, sted, etablissement, inventarnummer og årstall.

Eksempel: Ta-Fredriksten-010101-1062- 1947.

Analoge tegninger blir sortert og digitalisert etter vedlagte liste:

A	Arkitekt
B	Byggeteknikk
C	Akustikk
E	Elektro
F	Brann
G	Geoteknikk og grunnarbeider
H	Heis
I	Interiørarkitekt
K	Andre konsulenter
L	Landskapsarkitekt
M	Maskin

O	Oppmåling
R	Reguleringsplanlegger
S	Storkjøkken
T	Tele- og automatisering
V	Varme, ventilasjon og sanitær
W	Vei og trafikk
Y	Flerfaglig
Z	Teknisk infrastruktur (VA, drenering, teknisk anlegg osv.)

FORSLAG TIL BEVARINGS- OG KASSA-SJONSVETAK

Forsvarsbygg har gjort en vurdering av hva som er bevaringsverdig og hva som kan kasseres. Dette er skjematisk oppstilt nedenfor.

Alle typer tegninger som er skrevet opp under benevnelsen «bevares» oversendes Riksarkivet for oppbevaring, etter registrering og skanning (dette gjelder også tegninger som er opp til «Begrenset»). Dokumentasjon på kulturhistoriske eiendommer for alle inventarer som er i verneklasse 1 (fredet) og 2 (bevaringsverdig) i Landsverneplanen for Forsvaret (LVP) skal bevares ihht Forskrift om behandling av offentlige arkiver § 3-14,1 d Bygg- og eiendomsforvaltning.

Dokumenter med høyere sikkerhetsgrad enn «Begrenset» beholdes hos Forsvarsbygg, i arkivet på Hamar, til de eventuelt blir nedgradert.

Det presiseres at alle tegninger skannes for kassering, da de har verdi for oss som eiendomsforvalter, men ikke for Riksarkivet, ihht Forskrift om behandling av offentlige arkiver § 3-14,2 Bygg- og eiendomsforvaltning. De lagres da i PDF-A format i ProArc. Dette gjelder både historisk og aktiv EBA. Vi forbeholder oss retten til å beholde arkivverdige tegninger på aktiv EBA.

Type tegning	Bestemmelser
Analoge tegninger før 1950:	<p>Bevares:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Alle tegninger (skannes og lagres i ProArc, oversendes RA)
Analoge tegninger etter 1950:	<p>Bevares:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Alt som angår NFV og bygg som inngår i LVP (Landsverneplanen til Forsvaret). <p>Kasseres etter skanning:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Arkitekttegninger (PL/SN/FA). • Situasjonsplaner, ledningskart, etablissementskart, inventarkart • «Som bygget»-tegninger for alle tekniske fag <p>Kasseres uten skanning:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Analoge tegninger der vi har nyere digital versjon i ProArc. • Dubletter • Byggetegninger kastes hvis det finnes «Som bygget» i ProArc. • Utkast, kladder og notater som ikke har verdi for tegningsarkivet • Gamle offisielle kart (M711, økonomisk kartverk osv) hvor det ikke er påført ekstra informasjon om vår EBA.